

**ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № ____
ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ І РУХЛИВИХ ІГОР
(ФУТБОЛ, ВОЛЕЙБОЛ, БАСКЕТБОЛ)**

1. Загальні вимоги безпеки при проведенні спортивних і рухливих ігор

1.1. Інструкція з охорони праці під час проведення спортивних і рухливих ігор розроблена у відповідності до Закону України "Про охорону праці" (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 30 березня 2017 року, з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15 в редакції від 30 січня 2017 року № 140.

1.2. Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки життєдіяльності для учнів 1-11 класів під час проведення спортивних і рухливих ігор у спортивному залі, а також виховних заходів та позашкільних занять з предмету фізична культура.

1.3. До навчальних занять, що включають спортивні та рухливі ігри, мають допуск особи, які пройшли обов'язковий періодичний медичний огляд, вивчили цю інструкцію з охорони праці та пройшли вступний інструктаж з охорони праці.

1.4. Під час занять має суворо дотримуватися розклад навчальних занять, а також встановлені режими занять і відпочинку.

1.5.

- отримання травм при виникненні зіткнень учнів;
- при порушенні правил поведінки під час гри;
- при падіннях на мокрій, слизькій підлозі або майданчику;
- травми при грубій грі й невиконання вимог судді;
- виконання вправ без розминки.

1.6. Навчальні заняття, що включають спортивні та рухливі ігри, необхідно проводити тільки в спортивному одязі і спортивному взутті з нековзною підошвою.

1.7. При проведенні навчальних занять, що включають спортивні та рухливі ігри, обов'язково повинна бути в наявності медична аптечка, укомплектована всіма необхідними медикаментами і перев'язувальними засобами для екстреного надання першої невідкладної медичної допомоги постраждалим при отриманні ними будь-яких травм.

1.8. Викладач навчальних занять і учні зобов'язані суворо дотримуватися правил пожежної безпеки, знати і вміти швидко знаходити місця зберігання первинних засобів пожежогасіння.

1.9. Про кожний нещасний випадок, який стався з ким-небудь з учнів, викладач навчальних занять повинен негайно повідомити адміністрацію загальноосвітнього навчального закладу (ліцею). Викладач навчальних занять зобов'язаний негайно надати першу невідкладну медичну допомогу потерпілому.

1.10. Під час проведення навчальних занять викладач і учні повинні дотримуватися правил проведення спортивної гри, носіння спортивного одягу і спортивного взуття, а також правила особистої гігієни.

1.11.

- приносити на заняття колочі, ріжучі, легкозаймисті предмети;
- бігати без дозволу вчителя, відкривати вікна, фрамуги; штовхати один одного; кидати різні предмети друг у друга;
- торкатися без дозволу вчителя спортивного обладнання та інвентар.

1.12.

- пройти інструктаж з охорони праці при проведенні занять з спортивними і рухливими іграми;
- підготувати спортивний інвентар для занять;
- провести інструктаж з охорони праці й техніку безпеки щодо спортивних і рухливих ігор для всіх учнів з обов'язковою відміткою в «Журналі інструктажу з техніки безпеки»;
- про виниклі несправності повідомити адміністрації ліцею;
- виключити з користування непридатне встаткування;
- забезпечити порядок і дисципліну учнів під час занять і в процесі підготовки до них на перервах;
- використовувати різні форми проведення розминки перед проведенням уроку з рухливих і спортивних ігор.

1.13.

- залишати без догляду учнів на уроці й на перерві;
- допускати до занять учнів, що не пройшли інструктаж з охорони праці й техніки безпеки на заняттях з спортивних і рухливих ігор;
- використовувати несправне спортивне встаткування й інвентар;
- ремонтувати несправне електроустаткування самостійно.

1.14. Учні, що допустили невиконання або порушення інструкції з охорони праці під час проведення спортивних і рухливих ігор, залучаються до відповідальності й з усіма учнями проводиться позаплановий інструктаж з охорони праці.

1.15. При заняттях спортивними та рухливими іграми повинна бути аптечка, укомплектована необхідними медикаментами й перев'язними засобами для надання першої допомоги потерпілим.

1.16. Особи, які допустили невиконання або порушення цієї *інструкції з охорони праці під час проведення спортивних і рухливих ігор*, повинні бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку а, при необхідності, повинні бути пройти позачергову перевірку знання норм і правил охорони праці.

2. Вимоги безпеки перед початком занять зі спортивних і рухливих ігор

2.1. Перед початком занять вчителю необхідно переконатися в надійності установки і кріплення стійок і перекладин футбольних воріт, баскетбольних щитів та іншого спортивного обладнання.

2.2. Необхідно перевірити загальний стан спортивного майданчика, а також переконатися у відсутності на ній будь-яких сторонніх предметів.

2.3. Заняття з спортивних і рухливих ігор проводяться на спортивних площадках і в залах, що мають розміри, які відповідають вимогам правил гри.

2.4. Учні необхідно надіти спортивну форму і спортивне взуття з нековзною підошвою.

2.5. Заняття повинні проходити на сухій площадці. Якщо гра проводиться в залі, підлога повинна бути чисто вимитою і сухою. Забороняється проводити заняття на підлозі, натертій мастикою.

2.6. Забороняється грати з кільцями, браслетами на руках, сергами у вухах і інших прикрасах. Нігті повинні бути коротко обстрижені.

2.7. Всі гострі й виступаючі предмети повинні бути заставлені матами й обгороджені.

2.8.

- підготувати спортивний зал або спортивну площадку для забезпечення безпеки й ефективності заняття;

- при занятті в спортивному залі перевіряє підлоги (на підлогах після вологого збирання грати забороняється); проводити заняття з спортивних та рухливих ігор дозволяється на полях з рівним покриттям (без ям, канав, каменів, калюж), захищених від проїзних магістралей, загазованості й запилення,

- перевірити перед початком занять одяг учнів, ознайомитися з медичними показаннями,

- перевіряти справність спортивного встаткування перед кожним уроком;

- забезпечити безпечне використання спортивного встаткування й інвентарю, наявного в спортивному залі й на спортмайданчику;

- перевіряти справність спортивного встаткування перед кожним уроком;

- перевірити надійність кріплення баскетбольних щитів, волейбольної сітки, стійок та інших снарядів;

- перевірити перед початком занять одяг і взуття учнів, ознайомитися з медичними показаннями,

- провести розминку;

- показати правильність виконання прийомів; проінструктувати учасників з техніки безпеки, правил гри, безпечної техніки відбору м'яча тощо.

- дотримуватися правил при виборі навантаження для кожного учня.

2.9.

- залишати без догляду учнів на уроках і під час змін;

- допускати до занять учнів, що не пройшли інструктаж з охорони праці й техніку безпеки на заняттях по спортивних і рухливих іграх;

- використовувати несправне спортивне встаткування.

2.10.

- надягти спортивний костюм і спортивне взуття з неслизькою підошвою в роздягальні спортзалу до початку уроку;

- виконувати вимоги охорони праці й правила для учнів на заняттях з спортивних і рухливих ігор.

- приступати до основного навантаження тільки після розминки.

2.11. Спізнілі до початку заняття або ігри не допускаються до неї.

3. Вимоги охорони праці під час занять зі спортивних і рухливих ігор

3.1. Починати гру, робити зупинки в грі і закінчувати гру учням необхідно тільки по команді (сигналу) викладача навчальних занять.

3.2. Необхідно суворо дотримуватися правил проведення рухливих ігор.

3.3. Під час падінь необхідно максимально згрупуватися для попередження травмування.

3.4. Необхідно уважно слухати і виконувати всі команди (сигнали) викладача навчальних занять, що включають спортивні та рухливі ігри (футбол, волейбол, баскетбол).

3.5. Для уникнення травм необхідно провести розминку та розігрів м'язів.

3.6. Тренувальні ігри повинні проходити відповідно до правил даних видів спорту.

3.7.

- починати гру, робити зупинки в грі й закінчувати гру тільки по команді (сигналу) вчителя;
- суворо виконувати правила проведення рухливої чи спортивної гри;
- уникати зіткнень із гравцями, поштовхів і ударів по руках і ногам гравців;
- при падінні необхідно згрупуватися щоб уникнути одержання травми;
- уважно слухати й виконувати всі команди (сигнали) учителя.

3.8.

- організовувати спортивні ігри під час відсутності вчителя;
- брати участь у спортивних і рухливих іграх без спортивної форми й взуття;
- порушувати вимоги охорони праці під час спортивних і рухливих ігор.

3.9.

- забезпечити безпечну участь всіх учнів у навчальному процесі;
- забезпечити безпечне використання спортивного встаткування й інвентарю;
- забезпечити стійку дисципліну на уроці;
- забезпечити показ виконання необхідних прийомів спортивних і рухливих ігор;
- дотримуватися принципу доступності виконання вимог учителя учнями, використовувати особистісно-орієнтований підхід до учнів.

3.10.

- допускати до занять учнів, що мають медичні протипоказання;
- залишати без догляду учнів;
- використовувати несправне спортивне встаткування.

3.11. Під час занять з спортивних і рухливих ігор полі (майданчику) не повинно бути сторонніх осіб і предметів, які можуть стати причиною травм. За воротами й в 10 м біля них, а також у секторах для метання й стрибків не повинні перебувати сторонні особи й спортсмени, що займаються іншими видами спорту.

3.12. Під час проведення ігор учні повинні дотримуватися ігрової дисципліни й порядок виконання отриманих завдань, не застосовувати грубих і небезпечних прийомів, вести гру відповідно до правил змагань.

3.13. При виконанні стрибків, при випадкових зіткненнях і падіннях футболіст повинен уміти застосовувати самостраховку.

4. Вимоги безпеки при виникненні аварійних ситуацій

4.1. При виявленні будь-яких несправностей спортивного обладнання та інвентарю необхідно зупинити проведення навчального заняття і своєчасно повідомити про це адміністрацію загальноосвітнього навчального закладу. Продовження навчального заняття

можливе тільки після усунення всіх несправностей або заміни спортивного обладнання та інвентарю.

4.2. При отриманні будь-ким з учнів травми необхідно негайно надати першу невідкладну медичну допомогу потерпілому, негайно повідомити про те, що трапилось адміністрації загальноосвітнього навчального закладу, а, при необхідності, відправити потерпілого до найближчої лікувальної установи.

4.3. При виникненні пожежі в спортивному залі, необхідно негайно евакуювати всіх учнів із залу через всі наявні евакуаційні виходи, негайно повідомити про пожежу адміністрації загальноосвітнього навчального закладу та найближчому відділенню пожежної охорони, потім необхідно приступити до гасіння пожежі за допомогою всіх наявних первинних засобів пожежогасіння.

5. Вимоги безпеки після завершення занять з проведенням спортивних і рухливих ігор

5.1. Необхідно прибрати спортивний інвентар у спеціально відведені для цього місця і провести вологе прибирання спортивного залу.

5.2. Ретельно провітрити спортивний зал.

5.3. Учням необхідно зняти з себе спортивний одяг, спортивне взуття та прийняти душ або вмити обличчя і руки водою з використанням мила.

6. Завершальні положення інструкції

6.1. Перевірка і перегляд інструкції з охорони праці під час занять зі спортивних і рухливих ігор повинна здійснюватися не рідше одного разу на 5 років.

6.2.

- при перегляді міжгалузевих і галузевих правил і типових інструкцій з охорони праці та техніки безпеки;
- при черговому впровадженні нової техніки і (або) нових технологій;
- за результатами аналізу матеріалів розслідування аварій та нещасних випадків на робочому місці, а також професійних захворювань;
- на вимогу Державної служби України з питань праці або Держнаглядохоронпраці України.

6.3. Якщо протягом 5 років з дня затвердження (введення в дію) даної інструкції з техніки безпеки під час занять зі спортивних і рухливих ігор умови праці не змінюються, то її дія автоматично продовжується на наступні 5 років.

6.4. Відповідальність за своєчасне внесення змін і доповнень, а також перегляд даної інструкції покладається на відповідального за охорону праці співробітника загальноосвітнього навчального закладу.